

گزارش کشوری : ونزوئلا

مقدمه

شیوه بهره‌برداری شرکت‌های نفتی از منابع طبیعی ونزوئلا در بدو امر به صورت اجاره اراضی نفت خیز بود. در واقع دولت با پیوند زدن اقتصاد کشور به صنعت نفت، تأمین مالی لازم برای توسعه اقتصادی کشور را فراهم نمود. بطوریکه ونزوئلا که در ابتدای قرن یکی از عقب افتاده‌ترین کشورهای آمریکای لاتین محسوب می‌شد، به کشوری مدرن تبدیل شد و نوعی نظام نوین اقتصادی که می‌توان آن را سرمایه‌داری اجاره‌نا امید در کشور حکمفرما گردید. طی سال‌های پس از جنگ دوم جهانی ملی سازی صنایع نفت در کشورهای در حال توسعه به جریان افتاد و ونزوئلا نیز در سال ۱۹۷۶ صنایع نفت خود را ملی اعلام کرد.

با بیرون رفتن شرکت‌های خارجی، ظرفیت جذب سرمایه اقتصاد کشور کاهش یافت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی نیز به دلیل سلطه دولت بر همه شئون اقتصادی رو به کاهش نهاد. با ممانعت بانک‌های خارجی از اعطای هرگونه اعتبار به دولت ونزوئلا در سال ۱۹۸۳، «بولیوار» واحد پول این کشور ارزش خود را از دست داد و این کشور با کمبود ارز مواجه شد. با سقوط قیمت‌های نفت در سال ۱۹۸۶ درآمد حاصله از صادرات نفت ونزوئلا به ۴/۴ میلیارد دلار تقلیل یافت و دولت در آستانه ورشکستگی به صندوق بین‌المللی پول پناه آورد و اجرای برنامه اصلاحات اقتصادی توصیه شده از سوی این سازمان را که در آمریکای لاتین به **Apertura** معروف بود رسماً آغاز کرد.

آمار مهم کشور ونزوئلا

جمعیت (تخمین سال ۹۷)	۲۲/۵ میلیون نفر
صادرات (تخمین سال ۹۶)	۱۸/۹ میلیارد دلار
واردات (تخمین سال ۹۶)	۱۵/۹ میلیارد دلار
تولید ناخالص داخلی (GDP) نرخ رشد واقعی (تخمین سال ۹۷)	۶۴/۲ میلیارد دلار
میزان تولید نفت خام (تخمین سال ۹۷)	۶/۵ درصد
میزان تولید نفت خام (ماه مه سال ۹۷) (CGES)	۳/۷ میلیون بشکه در روز
	۲/۷۶ میلیون بشکه در روز

درآمد شرکت‌های نفتی به عنوان حق امتیاز به صاحب زمین اختصاص می‌یافت. از سال ۱۹۴۳ به بعد این نرخ تا سطح ۱ افزایش یافت و همراه با آن مالیات بر درآمد شرکت‌های نفتی نیز از سوی دولت ونزوئلا برقرار گردید. پس از جنگ جهانی دوم، به تدریج نرخ اجاره اراضی نفتی و نیز نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌های نفتی در سراسر جهان به نفع کشورهای صاحب نفت افزایش یافت.

در اواخر دهه ۱۹۵۰ و اوایل ۱۹۶۰، شرکت‌های بزرگ نفتی در خاورمیانه و آمریکای لاتین سودهای قابل ملاحظه‌ای - بین ۵۰ درصد در ونزوئلا تا ۱۵۰ درصد در کویت - کسب کردند و همین امر موجب شد که دولتها در اعطای امتیازات بعدی یا تمدید امتیازات، شرایطی را به نفع خود بر شرکت‌های نفتی تحمیل کنند. دولت ونزوئلا طی دهه ۱۹۵۰ و پس از آن توانست بر نرخ حق امتیاز و نیز مالیات بر درآمد بیفزاید. در سال ۱۹۵۸ نرخ مالیات بر درآمد شرکت‌های نفتی از نرخ مالیات بر درآمد فعالیت‌های نفتی ایالات متحده آمریکا نیز فراتر رفت. در پی افزایش این نرخ، دولت ایالات متحده آمریکا به منظور حفاظت از صنایع داخلی خود در برابر کاهش قیمت‌ها در بازارهای جهانی، پیمان همکاری نیمکره غربی را، که به موجب آن ونزوئلا به بازار مصرفی آمریکا دسترسی مستقیم پیدا می‌کرد، به زبان ونزوئلا لغو کرد.

بدین ترتیب اندیشه ایجاد ساختاری جدید و بین‌المللی برای مدیریت سیاست‌های نفتی در ونزوئلا شکل گرفت. از همین رو ونزوئلا در اوایل دهه ۱۹۶۰ نقش تعیین‌کننده‌ای در پیدایش اوپک

اقتصادی و سیاسی کشور سنخیتی نداشت، پس از صدور اولین بشکه‌های نفت از ونزوئلا اثر افتاد. متعاقب آن، دولت جمع‌آوری اجاره اراضی واگذار شده را از شرکت‌های خارجی آغاز نمود که در نتیجه تداوم این روش، رژیم برقرار گردید که به نفع صاحبان زمینهای نفت خیز بود. به تدریج با تدوین قوانین و مقررات متعددی بر قدرت طرفهای

PDV چهارمین شرکت پالایشگر نفت در جهان با ظرفیت مشترک داخلی و بین‌المللی ۲/۴ میلیون بشکه در روز می‌باشد.

ونزوئلایی افزوده شد و شرکت‌های خارجی در موضع ضعیف‌تری قرار گرفتند.

در سال ۱۹۴۳، پس از تصویب قانون اصلاحی هیدروکربنها، یک قانون کاملاً ملی بر منابع طبیعی حاکم شد. براساس این قانون مالکیت خصوصی منابع طبیعی به رسمیت شناخته شده و هرگونه بهره‌برداری از منابع رو زمینی و زیر زمینی به مالک زمین تعلق می‌گرفت.

پس از جنگ جهانی اول، قانون اراضی فدرال در ونزوئلا اعمال شد که براساس آن به طور متوسط

از سال ۱۹۸۹ این کشور «سیاست درهای باز» را در پیش گرفت که براساس این سیاست سرمایه‌گذاری خصوصی در بخش نفت ونزوئلا آزاد اعلام گردید.

در سالهای اخیر با تغییرات استراتژی اقتصادی توسط دولت (قبلی)، آقای رافائل کالدرا به سوی یک بازار آزادتر، اقتصاد ونزوئلا بهبود یافته که این تغییر تا اندازه‌ای از معامله وام ۱/۴ میلیارد دلاری صندوق بین‌المللی پول ناشی شده که «برنامه کار ونزوئلا» نام گرفت. برخی از این برنامه‌های اصلاحی عبارت بودند از: تعدیل دستمزد و کنترل قیمت‌ها، آزاد کردن خارجی با کاهش کسر بودجه دولت، کاهش میزان بیکاری و خصوصی‌سازی صنایع دولتی در مقیاس گسترده.

هم اکنون ونزوئلا در صدد ایجاد یک منطقه آزاد تجاری با کمک مکزیک و کلمبیا تا سال ۲۰۰۴ و در صورت همکاری بازار مشترک آمریکای مرکزی تا سال ۲۰۰۳ می‌باشد. همچنین تلاشهایی بویژه از سوی نمایندگان از ۲ بلوک عمده تجاری آمریکای جنوبی یعنی گروه کشورهای آند (Andean) و پیمان Mercosur برای ایجاد یک منطقه واقعی آزاد تجاری در آمریکای جنوبی صورت می‌گیرد.

تکامل قوانین و قراردادها

در اوایل قرن حاضر، نخستین امتیاز نفتی در ونزوئلا مبتنی بر قانونی الهام گرفته از قانون معادن فرانسه واگذار گردید. این قانون که با وضعیت

ایفا کرد. کشورهای عضو اوپک در بدو پیدایش به منظور مقابله با کاهش قیمت‌ها، به جای حق اجاره، حق امتیاز و مالیات بر درآمد، نرخ ثابتی را به ازای هر بشکه نفت، صرفنظر از قیمت آن، در نظر گرفتند. این نرخ ثابت در بین متخصصان به حق اجاره ویژه (RGR) شهرت یافت.

ونزوئلا دارای ۴ حوزه عمده رسوبی با ذخایر اثبات شده نفت خام به میزان حدود ۶۴/۹ میلیارد بشکه می‌باشد

ونزوئلا این رژیم را با اتکا به قدرت حاکمیت خود و به عنوان یک قانون داخلی به اجرا گذاشت. در سال ۱۹۷۳ متعاقب جنگ اعراب و اسرائیل و تحریم نفتی اعراب، کشورهای عضو اوپک نرخ اجاره ویژه منابع و در نتیجه قیمت نفت را بالا بردند که این تحولات موجب ملی شدن صنعت نفت بسیاری از کشورها شد.

در سال ۱۹۶۰، شرکت ملی نفت ونزوئلا (CVP) تاسیس شد. در سال ۱۹۶۷، قانون هیدروکربن ونزوئلا به تصویب رسید که براساس ماده ۳ این قانون، CVP اختیار داشت برای انجام عملیات مختلف تولید و اکتشاف یا شرکتهای نفتی خارجی توافقیهایی مانند شراکت سهامی و یا صرفاً پیمانکاری و نظایر آن منعقد نماید.

طبق این قانون اولویت در انتخاب اراضی برای اکتشاف و استخراج با CVP بود و پس از پایان قرارداد تمام تجهیزات به طور رایگان به CVP تعلق می‌گرفت. همچنین مدت مشارکت CVP با شرکتهای خارجی در عملیات اکتشاف فقط ۵ سال و در تولید تا ۲۰ سال بود که قابل تمدید نبود و فقط در برخی موارد با تصویب کنگره تا ۳۰ سال قابل افزایش بود.

در سال ۱۹۷۱ براساس این ماده از قانون، پس از مذاکره و مناقصه پنج قرارداد منعقد گردید. مساحت هر یک از حوزه‌های واگذار شده ۵۰۰ کیلومتر مربع بود. مدت زمان دوره اکتشاف ۳ سال و دوره تولید ۲۰ سال در نظر گرفته شده بود.

یکی از وظایف CVP باز پس‌گیری امتیازاتی بود که طی دهه ۴۰ به مدت ۴۰ سال به شرکتهای خارجی اعطاء شده بود. بر این اساس در سال ۱۹۷۱ قانون باز پس‌گیری امتیازات به تصویب رسید که بر پایه آن شرکتهای خارجی موظف شدند تا پایان دوره امتیاز، تشکیلات تولیدی خود را حفظ کنند و بر

میزان حقوق متعلقه به ونزوئلا از سود فعالیت‌های این شرکتها افزوده شود. همچنین در سال ۱۹۷۱، کنگره نمایندگان قانون ملی شدن گاز طبیعی را به تصویب رساند.

در دسامبر ۱۹۷۳، شرکت‌های نفتی خارجی با ملی شدن نفت ونزوئلا موافقت کردند. برای اجرای این طرح در سال ۱۹۷۴، کمیته‌ای به نام «کمیته ریاست جمهوری» مسوول تهیه پیش‌نویس قانون ملی شدن نفت گردید. پس از تصویب قانون ملی شدن نفت، شرکت نفت دولتی ونزوئلا (PDV) به عنوان یک شرکت دولتی با مسوولیت محدود تاسیس شد که تمام سهام آن به وزارت انرژی و معادن ونزوئلا تعلق داشت.

شرکت‌های وابسته به PDV (همان شرکت‌های خارجی دارنده امتیازات چهار ساله) با همان ساختار قبلی در مناطقی که در قراردادهای امتیازی ایشان تعیین شده بود فعالیت می‌کردند و مدیران ارشد این شرکتها از سوی دولت ونزوئلا تعیین می‌شدند. این شرکتها عبارت بودند از **Maraven, Lagoven** و **Corpoven**.

در چند سال نخست دهه ۱۹۸۰ شرکت‌های سه‌گانه عملاً یکپارچه شدند و صنعت نفت منسجمی را پی‌ریزی کردند. در سال ۱۹۸۳ با انتخاب قائم مقام شرکت **Lagoven** به عنوان رییس جدید PDV، این شرکت توانست ابتکار عمل را در دست گرفته و شرکت‌های سه‌گانه را با فرهنگ سازد.

در راستای سیاست‌های بین‌المللی شدن، این شرکت ۵۰ درصد از سهام پالایشگاه **Veba** در آلمان را خریداری کرد. همچنین در مراکز توزیع فرآورده‌های نفتی ایالات متحده نیز سرمایه‌گذاری کرد. بدین ترتیب PDV قادر شد تا روزانه ۷۰۰ هزار بشکه نفت خود را در بازارهای مصرفی آمریکا و اروپای غربی مستقیماً به فروش برساند. از آنجا که این سرمایه‌گذاریها هزینه‌های ارزی چندانی در برنداشت و بخش اعظم هزینه‌های آن از صدور نفت خام پرداخت می‌شد، این امر موجب گردید که PDV به قدرتی بی‌نظیر و مستقل از دولت ونزوئلا دست یابد.

بخش نفت

ونزوئلا دارای ۴ حوزه عمده رسوبی با ذخایر اثبات شده نفت خام به میزان حدود ۶۴/۹ میلیارد بشکه می‌باشد. بیشترین میزان نفت از حوزه رسوبی (Barinas-Apure)، حوزه **Maracaibo** و حوزه شرقی استخراج می‌گردد. ۲۸٪ از کل این تولیدات مربوط به نفت خام سبک و متوسط بوده و مابقی آن را نفت سنگین با وزن مخصوص کمتر از ۲۰ درجه API تشکیل می‌دهد. بیشترین ذخایر

نفت سنگین به طول ۲۷۰ مایل و به پهنای ۴۰ مایل در ناحیه نفت خیز اورینوکو در شرق ونزوئلا قرار دارد. در حال حاضر این مخزن دارای ۲۷۰ میلیارد بشکه ذخایر قابل استحصال از لحاظ تجاریست.

حدود ۶۴/۹ میلیارد بشکه از این حجم به عنوان ذخایر اثبات شده نفتی ونزوئلا در نظر گرفته می‌شود.

در آوریل سال ۱۹۹۶، لوئیس گیستی، مدیرعامل شرکت PDV نسبت به سقف سهمیه‌ای اوپک انتقاد نمود. در سه ماهه سوم سال ۱۹۹۷، کل ظرفیت ونزوئلا در حدود ۳/۳ میلیون بشکه در روز، یعنی تقریباً ۱ میلیون بشکه در روز بالاتر از سهمیه رسمی این کشور بود.

طی سه سال گذشته ونزوئلا هر ساله ظرفیت تولید نفت خود را بیش از ۲۰۰ هزار بشکه در روز افزایش داده است. گمان می‌رود افزایش آتی تولید نفت از جانب منطقه **El Furrial** و ناحیه **Drinoco** که هر دو در شرق ونزوئلا قرار دارند، حاصل شود. همچنین PDV در نظر دارد میزان تولید مواد پتروشیمی را تا سال ۲۰۰۶ از میزان ۵ میلیون تن کنونی به دو برابر افزایش دهد.

همانگونه که دولت در ژوئیه ۱۹۹۵ اعلام نمود، در اولین برنامه توسعه ۱۰ ساله، بخشی از بودجه ۶۵ میلیارد دلاری دولت به افزایش ظرفیت کل تولید نفت تا مرز ۶/۴ میلیون بشکه تا سال ۲۰۰۶ اختصاص خواهد داشت که شامل تغییر فرآورده‌ها به فرآورده‌های سبکتر و باارزشتر هم می‌شود.

به منظور تامین مالی این طرح‌ها، ونزوئلا درها را به روی سرمایه‌گذاری انبوه خارجی باز نموده است. در ژوئن ۱۹۹۷، PDV حق بهره‌برداری از ۱۸ میدان قابل استحصال خود را به مزایده گذاشت. ۵ میدان از میدانهای فوق به شرکت‌های ونزوئلایی و ۱۳ طرح دیگر به شرکت‌های خارجی به ارزش ۲/۲

در اواخر دهه ۵۰ و اوایل ۶۰ شرکت‌های بزرگ نفتی در خاورمیانه و آمریکای لاتین سودهای قابل ملاحظه‌ای در ونزوئلا کسب کردند

میلیارد دلار واگذار شد. این مبلغ دو برابر بیشتر از انتظارات شرکت PDV بود و در نتیجه این شرکت ترغیب شد تا برآورد تولید نهایی نفت خود را (از ۱۸ میدان) از ۳۵۰ هزار بشکه تا ۶۵۰ هزار بشکه در روز افزایش دهد.

در این مزایده شرکت‌های آرکو، فیلیپس، استات

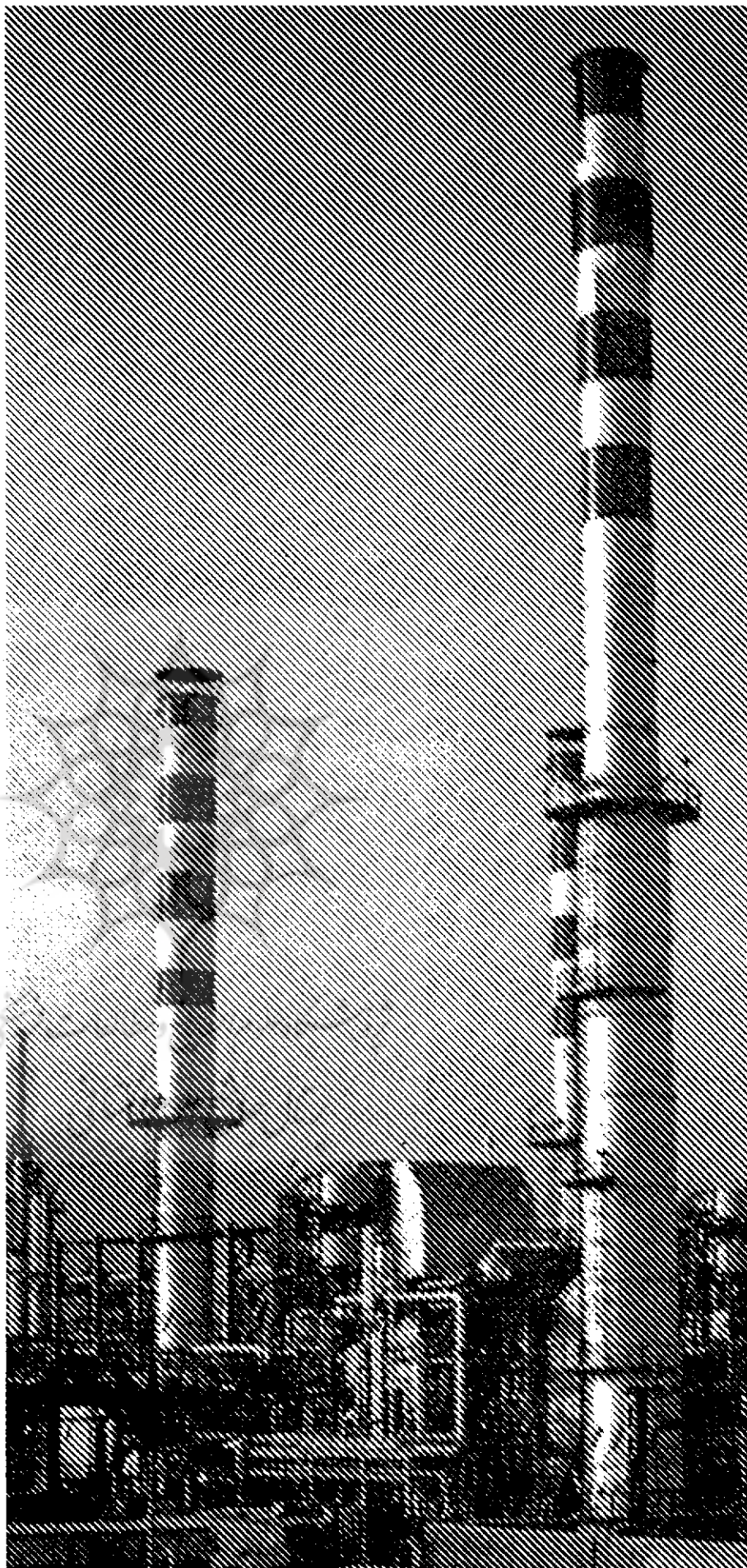
اویل نروژ، شورون، لاسمو انگلستان، رپسول اسپانیا، یونیون تگزاس و پراساگ آلمان امتیاز میدانهایی را بدست آوردند. شرکت ملی نفت چین (CNPC) نیز امتیاز بلوکهای اینترکامپو نورت و کاراکولس (Caracoles) را بدست آورد. همچنین با شرکت Bitor توافقنامه‌ای جهت خرید یک میلیون تن متریک اریمولسیون به امضاء رسانده است. چین به طور جدی مشغول بررسی خرید ۵/۲ میلیون تن متریک در سال اریمولسیون از شروع سال ۲۰۰۰ است و برای سرمایه‌گذاری در کارخانه تولید اریمولسیون ایالت‌های Morichal و Monagas در شرق ونزوئلا اعلام آمادگی نموده است.

در حال حاضر PDV در ازای توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری مشترک با شرکتهای مهم بین‌المللی مانند کونوکو، موبیل، آرکو و توتال میلیاردها دلار جذب نموده است.

در برنامه‌های توسعه PDV اولویت بالایی به امور اکتشاف مجدد و بازسازی میدانهای فرعی و غیرفعال اختصاص یافته است. ذخایر اثبات شده در میدانهای فرعی ونزوئلا نزدیک به ۲ میلیارد بشکه نفت خام سبک و متوسط تخمین زده می‌شود. تمرکز جغرافیایی این فعالیت در حوزه‌های رسوبی Lake Maracaibo و فالکون در غرب ونزوئلا می‌باشد. به منظور توسعه میدانهای فرعی، تکنولوژی پیشرفته‌ای بکار می‌رود. برای مثال چاههای افقی در منطقه Lake Maracaibo، میزان تولید را در مقایسه با چاههای معمولی، ۸ برابر افزایش می‌دهد. همچنین PDV قصد دارد ذخایر وسیع نفت سنگین کشور بویژه در منطقه اورینوکو را توسعه دهد.

در ژوئن ۱۹۹۵، شرکت نفتی کونوکو با شرکت ماراون - یکی از شرکتهای وابسته به PDV - توافقنامه‌ای به میزان ۲/۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مشترک ۳۵ ساله برای تبدیل نفت خام ۹/۵ درجه API از منطقه Zuata در ناحیه اورینوکو به نفت ۲۰ تا ۲۳ درجه API امضاء نمود. طبق برنامه، اولین تولید پروژه Petrozuata در اواخر سال ۹۸ آغاز شده و سپس با افزایش ظرفیت ۱۰۳ هزار بشکه در روز تا سال ۲۰۰۰ تداوم خواهد یافت. پیش‌بینی می‌شود این پروژه بین ۱/۵ تا ۲ میلیارد بشکه نفت فوق سنگین در طی ۲۵ سال استخراج نماید.

همچنین شرکت ماراون در حال فعالیت برای اجرای ۴/۱ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مشترک با توتال فرانسه همراه با نورسک هیدرو و استات اویل نروژ می‌باشد که در نتیجه آن ۱۸۰ هزار بشکه در روز نفت خام ناحیه اورینوکو با ۹ درجه API تولید شده و به نفت سبک مصنوعی با ۳۰ درجه API تبدیل می‌گردد. تولید نفت سنگین با تجهیز شدن

کارخانه‌ای که بدین منظور طرح ریزی شده در سال ۲۰۰۰ میلادی آغاز می‌شود.

در نیمه سپتامبر ۱۹۹۶، **Lagoven** یکی دیگر از شرکتهای وابسته به **PDV** با یک سرمایه‌گذاری مشترک معادل ۲/۳ میلیارد دلار و تولید ۱۰۰ هزار بشکه در روز با همکاری شرکت موبیل برای تولید، بهینه‌سازی و بازاریابی نفت سنگین از ناحیه اورینوکو موافقت نمود. نفت فوق سنگین در پالایشگاه **Chalmette** و لوئیزیانا با ظرفیت ۱۸۰ هزار بشکه در روز پالایش خواهد شد. موبیل و لاگوون در نظر دارند طی مدت ۳۵ ساله پروژه، میزان تولید را به ۱/۲ میلیارد بشکه نفت برسانند.

در ژوئیه ۱۹۹۷، کنگره ونزوئلا طرحهایی را برای سرمایه‌گذاری مشترک به میزان ۳/۵ میلیارد دلار برای توسعه نفت خام فوق سنگین در منطقه هاماکا از ناحیه نفت سنگین اورینوکو تصویب نمود. کنسرسیوم سرمایه‌گذاری شامل تگزاکو، آرکو، فیلیپس و کورویون می‌شود. پروژه مذکور نفت خامی با وزن مخصوص ۹ درجه **API** را در منطقه هاماکا به ۲۵ درجه **API** تبدیل خواهد نمود. این پروژه در سه فاز انجام خواهد شد که در اوایل سال ۹۹ با میزان ۳۶ هزار بشکه در روز شروع به تولید نموده و تا سال ۲۰۰۶ تولید آن به حدود ۲۰۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت.

پالایش - بخش پایین دستی

PDV چهارمین شرکت پالایشگر نفت در جهان با ظرفیت مشترک داخلی و بین‌المللی ۲/۴ میلیون بشکه در روز می‌باشد. بعد از افتتاح بخش پایین دستی ونزوئلا با سرمایه‌گذاری خصوصی در سال ۱۹۸۹، شرکت **PDV** اقدام به یک برنامه ۶ ساله جهت مجهز نمودن پالایشگاههای داخلی با صرف هزینه‌ای معادل ۲/۸ میلیارد دلار نمود.

بعد از سال ۱۹۹۵، با بالا رفتن کیفیت پالایشگاهها، در حال حاضر این شرکت دارای ظرفیت تولید مشخص بنزین در حدود ۲۰۰ هزار بشکه در روز می‌باشد. حدود ۱/۳ از صادرات فرآورده‌های پالایشی ونزوئلا به ایالات متحده صادر می‌شود که عمدتاً توسط شرکت **Citgo** توزیع می‌گردد. این شرکت با دارا بودن ۱۴۵۰۰ ایستگاه خدماتی در سراسر ایالات متحده به عنوان بزرگترین خرده فروش بنزین در این کشور به شمار می‌رود.

در حال حاضر دو پالایشگاه **Amuay** و پونتاکاردون به امکانات جدیدی مجهز شده‌اند. در پالایشگاه **Amuay** تقریباً ۶۳۰ میلیون دلار جهت تولید ۳۴۰۰۰ بشکه در روز پودر کربن سیاه که نسبت تولید سوخت بازمانده پالایشگاهی را کاهش خواهد داد، سرمایه‌گذاری شده است. در پونتاکاردون

در حدود ۲/۱ میلیون دلار صرف اضافه کردن ۴۸ هزار بشکه در روز تصفیه‌کننده هیدروژن، ۶۰ هزار بشکه در روز پودر کربن سیاه، ۶۰ هزار بشکه در روز خوراک بنزین مرغوب و یک واحد بازیافت سولفور با استفاده از تکنولوژی جدید شده است.

علاوه بر بهینه نمودن پالایشگاه داخلی، **PDV** در صدد توسعه ظرفیت بین‌المللی پالایش از سطح کنونی ۱/۲ میلیون بشکه در روز تا ۱/۶ میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۰۲ می‌باشد. اخیراً **PDV** سهم ۵۰ درصدی یونوکال از سرمایه‌گذاری مشترک یونون را خریداری نموده که بر این اساس کنترل کامل پالایشگاه ۱۴۵۰۰۰ بشکه‌ای لمونت در نزدیکی شیکاگو را بدست خواهد آورد.

در اوایل سال ۱۹۹۷، سرمایه‌گذاری مشترکی بین شرکتهای کورپوون و اکسون برای انجام یک مطالعه امکان‌سنجی جهت ساخت یک پالایشگاه جدید در ونزوئلا به منظور بهینه نمودن نفت خام سنگین از شرق هاماکا صورت گرفت. در اوت سال ۱۹۹۷، کورپوون، شرکت نفت فیلیپس با صرف هزینه‌ای معادل ۵۰۰ میلیون دلار به منظور راه اندازی پالایشگاه فیلیپس در سوئینی تگزاس جهت فرآوری نفت خام سنگین ونزوئلا موافقت به عمل آورد (شروع در سال ۱۹۹۸ و تکمیل در سال ۲۰۰۰). همه این پروژه‌ها قسمتی از استراتژی **PDV** برای بدست گرفتن جایگاهی مسلط در ساحل خلیج مکزیک و بازارهای منطقه کارائیب می‌باشد.

سیاست درهای باز واهداف معتدل

آقای هوگوچاوز رییس‌جمهور جدید ونزوئلا با قول ایجاد یک تحول گسترده کار خود را از ماه فوریه سال ۹۹ آغاز نمود. وی خاطر نشان ساخته است که از باز کردن بخش نفت به روی سرمایه‌گذاری خصوصی خارجی، **Apertura**، جلوگیری نخواهد کرد. وی شرکت **PDV** را وادار نمود که برنامه ۱۰ ساله خود را تغییر دهد. مدیران اجرایی بخش انرژی می‌گویند که چاوز بارها به طور خصوصی به آنها گفته است که از سرمایه‌گذاری خارجی حمایت خواهد کرد.

سرمایه‌گذاری خارجی در بخش بالا دستی نفت ونزوئلا به دلیل قیمت‌های پایین نفت، ساختار صنعتی و نتایج ضعیف سرمایه‌گذاریهای اخیر به کندی صورت می‌گیرد.

رییس شرکت بی‌پی آموکو اعلام کرده است که به دلیل نتایج ناامیدکننده حاصله، این شرکت در سال جاری در بلوکهای اکتشافی سرمایه‌گذاری جدیدی نخواهد کرد. این در حالی است که سال گذشته این شرکت حدود ۵۰ میلیون دلار در ونزوئلا هزینه کرده بود. بی‌پی آموکو در سال جاری

حدود ۸۵ میلیون دلار صرف عملیات در حال جریان خواهد کرد.

اما مدیرعامل شرکت **Conoco** در دیدار با چاوز اظهار امیدواری کرده است که این شرکت بتواند سالهای طولانی در ونزوئلا حضور داشته باشد. **Conoco** بخشی از سرمایه‌گذاری مشترک ۲/۴ میلیارد دلاری با **PDV** برای تولید نفت فوق سنگین از ناحیه **Orinoco** می‌باشد.

همچنین چاوز با مقامات اجرایی **Texaco** و **Enron** و بانکهای سرمایه‌گذاری نیویورک، که احتمال می‌رود تابستان امسال تقاضای وام ۲ میلیارد دلاری ونزوئلا را تأمین نمایند، دیدارهایی داشته است.

سیاست تولید انبوه زمان **Erwin Arrieta** وزیر سابق انرژی و **Luis Givstvi** رییس سابق **PDV** هدف جاه‌طلبانه دو برابر کردن تولید نفت خام تا ۶ میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۰۶ را از یاد برده است. هدف جدید، تولید بین ۴/۸ تا ۵/۲ میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۰۹ می‌باشد. طرح اصلاح شده ۱۰ ساله **PDV** هزینه‌های این شرکت را تا ۴۳ درصد یعنی حدود ۲۲ میلیارد دلار کاهش خواهد داد. **PDV** می‌گوید سرمایه‌گذاری بخش خصوصی این مبلغ را به ۳۰ میلیارد دلار افزایش خواهد داد.

چاوز توجه خود را به گاز طبیعی مایع معطوف نموده و صریحاً می‌خواهد سهم بیشتری از سرمایه‌گذاری انرژی را از داخل ونزوئلا تأمین نماید. اما بعید به نظر می‌رسد که سیاست تغییر توسعه به سوی گاز طبیعی و فرآورده‌های پتروشیمی به اندازه **Apertura** سرمایه جذب کند.

چاوز یک قانون هیدروکربن جدی را نیز مد نظر دارد که اصلاح این قانون در کنگره بررسی شده است همچنین وی در نظر دارد مقررات و احکامی را برای باز کردن بازار تولید، انتقال، توزیع و بازاریابی گاز صادر نماید. قانون جدید گاز شامل تشکیل یک کمیسیون غیرمستقل، همانند مکزیک، و همچنین تأسیس یک شرکت گاز دولتی است که به روی سرمایه‌گذاری بخش خصوصی باز می‌باشد.

منابع:

Oxford Institute for Energy studies
Petroleum Argus, 31 May, 1999
Petroleum Argus, 21 June, 1999